וחכמים אוסרין דברי ר' יהודה אמר לו ר' יוסי לא בזה התיר עקביא בן מהללאל אלא (א) שער א] בעל מום שנשר והניחו בחלון ואחר כך מת בזה עקביא בן מהללאל מתיר וחכמים אוסרין צמר (ב) המדולדל בבכור את שנראה (ג) עם הגיזה מותר ואת שאינו נראה עם הגיזה אסור: גמ' ב] מכלל דאסר השתא במת שרי שחטו מיבעיא אלא ג] לא בזה התיר עקביא וחכמים אוסרין (ד) שחטו דברי הכל שרי כי פליגי במת אמר רבי אסי אמר ריש לקיש מחלוקת בשהתירו מומחה דמר סבר גזרינן דלמא אתי לשהוייה ומר סבר לא גזרינן אבל לא התירו מומחה דברי הכל אסור מתיב רב ששת בעלי מומין אוסרין בכ"ש ורבי יוסי אומר ד] יבקר והוינן בה מאי יבקר אלימא דבעל מום הוא ולישקליה מכלל דתנא קמא אמר לאו (ה) אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה הכא בגיזת בכור בעל מום עסקינן שנתערבו בגיזי חולין ומאן תנא קמא רבי יהודה היא דאמר ה] נשחטו אסרי רבנן ורבי יוסי לטעמיה דאמר ו] נשחטו שרו רבנן וקתני יבוקר מאי יבוקר לאו ז] אי מום קבוע אי מום עובר הוא אף על גב שלא התירו מומחה אמר רבא לא יבוקר אי התירו מומחה אין ואי לא לא כי סליק רבין אמרה לשמעתא קמיה דרבי ירמיה אמר בבלאי טפשאי משום דיתבי בארעא דחשוכא אמרי שמעתא דמחשכן לא שמיע להו הא דאמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן מחלוקת בשבדק ולא מצא וקמיפלגי בפלוגתא דר"מ ורבנן דתנן שהיה ר"מ אומר כל דבר ח] שהיה בחזקת טומאה לעולם הוא בטומאתו עד ט] שיתוודע הטומאה וחכמים אומרים חופר עד שמגיע לסלע או לבתולה י] ר' אסי אמר רבי יוחנן מחלוקת כשבדק ומצא וקמיפלגי בפלוגתא דרבי ור"ש בן גמליאל דתניא שדה שאבד בה קבר יא] נכנס בתוכה טמא נמצא בתוכה קבר נכנס לתוכה טהור שאני אומר הוא קבר שאבד הוא קבר שנמצא דברי רבי רבן שמעון בן גמליאל אומר תיבדק כל השדה כולה ור' אסי מאי טעמא לא אמר כרבי חייא בר אבא אמר לך בשלמא גבי טומאה אימר בא עורב ונטלה בא עכבר ונטלה אלא הכא בעל מום להיכא אזיל ואידך אימר מום עובר הוה ואיתסי ורבי חייא בר אבא מאי טעמא לא אמר כר' אסי אמר לך בשלמא שדה דרכה למיקבר בה יב] כי היכי דקבר בה האי קבר איניש אחרינא אלא קדשים כיון דבדקו לן וקיימי דרכייהו למיפל בהו מומא ואידך אגב דמנגחי אהדדי שכיח בהו מומא מיתיבי התולש צמר מבכור תם אע"פ שנולד בו מום ושחטו אסור טעמא דתם

הא

רש"י

וחכמים אוסרין. דלא שרית צמר כדי שתשיר צמר כל שעה ואתי ביה לידי תקלה שיגזוז ויעבוד בו ופסולי המוקדשין אסירי בגיזה ועבודה כדאמרינן בפירקא לעיל (ו:) תזבח [דברים יב] ולא גיזה: **לא בזה התיר עקביא.** מפרש בגמ' [כו.] מאי קאמר: **ואח"כ מת.** יג] לא נשחט: **המדולדל.** שנתלש מן העור אבל מסובך הוא עם שאר הצמר ואינו נופל: **את שנראה עם הגיזה.** כשישחטו ויגזזו לאחר שחיטה יהא צמר מדולדל שוה עם שאר הגיזה ואינו נראה יד] כשפירש הימנה מותר כשאר הגיזה: **ושאינו נראה עם הגיזה.** שילא חוץ יותר מדאי וניכר לכל שמובדל הוא מן הגיזה טו](ו) כמי שנשר לגמרי קודם שחיטה. וסתמא כרבנן דפליגי עליה דעקביא: **גמ' מכלל דאסר.** בתמיה. השתא במת דאותו צמר המחובר בו אסור דבעי קבורה היכא דנשר ומונח בחלון שרי: **שחטו.** דצמר המחובר בו שרי מיבעיא דמונח בחלון נמי שרי אליבא דעקביא: **אלא.** להכי קאמר לא בזה התיר עקביא טז] משום וחכמים אוסרין: **כשהתירו מומחה.** לבכור קודם נשירת הצמר דרבנן סברי גזירה אי שרית ליה צמר בהמה דלמא אתי לשהוייה כדי שתהא הצמר עשרת הימנו בין כך ובין כך אתי לידי גיזה ועבודה הלכך אע"ג דהתירו מומחה אסור ועקביא סבר כיון דהתירו מומחה תו לא משהי ליה: **דברי הכל אסור.** דהוה ליה כתם ובתם עקביא מודה כדאמרי' לקמן דאי אמרת שרי צמר אתי לשהוייה שלא יקריבנו ונוח לו בכך שבין כך ובין כך יפול בו מום ומפקע ליה מקדושת מזבח ועוד דכיון דלא התירו מומחה קודם נשירה אכתי לא הוה ביה שום צד היתר: **אוסרין בכל** יז] **שהוא.** אם נתערב אחד מהן באלף תמימים כולן אסורין למזבח: **מכלל דתנא קמא סבר לא.** בתמיה. כיון דמכירו מאי ספיקא איכא: **בגיזת בכור בעל מום.** שנשרה מחיים והניחה בחלון: **יבוקר.** אם מום קבוע הוא ישחטנו ויהא הכל מותר: ור' יהודה סבר ליכא תקנה בשחיטה. אלמא לרבנן אליבא דר' יוסי דשרי בשחטו ליכא חילוק בין התירו מומחה קודם לבין לא התירו מומחה קודם לכן דהא הכא קתני עדיין יבוקר ומדרבנן בשחטו אין חילוק לעקביא נמי במת אין חילוק בין התירו ללא התירו דהא עקביא לא מפליג בין מת לשחוט: **אמרה לשמעתא.** דרב נחמן: **מחלוקת.** דת"ק ור' יוסי בבעלי מומין חיין ממש שנתערבו באחרים וכשנבדק ולא מצאו לבעל מום: **לעולם הוא.** בחזקת טומאה אם לא נמצא הקבר שנאבד בשדה אף על פי שנבדק כל השדה בטומאתו הוא. והכא נמי כיון דלא נמצא הבעל מום כולן אסורין ותנא קמא כר"מ ור' יוסי סבר יבוקר ודי לו אפי' לא נמצא כחכמים יח]: **חופר.** בודק עד שמגיע לסלע דודאי מאותו סלע ולמטה לא נעשה קבר שקשה הוא: **או לבתולה.** עד שימצא קרקע קשה שלא יט] עבדה: **כשבדק ומצא.** הבעל מום ותנא קמא דאסר לכולהו חיים שמא זה שנמצא בעל מום אחר הוא וכל האחרים צריכין בדיקה ור' יוסי סבר יבוקר בבקור סגי כ] מרישא וכיון דמצא הך כא] ליכא ספק תנא קמא כר"ש ורבי יוסי כרבי: **בשלמא גבי טומאה.** אמרי רבנן בודק עד שמגיע לסלע או לבתולה ודיו משום דאי נמי לא משכח לה איכא למימר עורב או עכבר נטלה אבל הכא אפי' רבנן אוסרין דבעל מום להיכא אזל ובכי האי גוונא לא הוה שרי ר' יוסי: **ואידך.** רבי חייא בר אבא: **בשלמא שדה.** אמר רבן שמעון תבדק דדרכה למיקבר בה כו': **דירכייהו למיפל בהו מומא.** בתמיה. ובכי האי גוונא לא הוה אסר תנא קמא: **ואידך.** רב אסי:

הא

תוספות

בתולש פליגי כדמוכח בסוף פירקין (דף כו.) כב] דשרי ו)(ר"ע) מכלל כי אסרי רבנן מדרבנן כג] ואפי' בעולה תמימה לא מיתסרא הגיזה אלא מדרבנן כדמוכח לקמן גבי תולש צמר מעולה תמימה כד] והא דפריך תולש מי איכא למאן דשרי היינו מדרבנן כדפי' שם בקונטרס משום דלשעה הוא ועוד קשה כה] בההוא דחולין למה לי קרא דם פסולי המוקדשין דשרי בהנאה והלא אף בקדשים דם מותר בהנאה משנעשית מצותו והתם דליכא מצוה למה יהא אסור ועוד מאי קאמר הואיל ואסירי בגיזה ועבודה והא לאחר שחיטה מותר לגזוז ולעבוד דמזביחה ואילך הכל מותר והתם בדם שחיטה איירי וחלב נמי כו] ז)לא אסרינן מדכתיב בשר (אלא) מחיים ולא לאחר שחיטה כמו למאן דדריש לעיל בפ' שני (דף טו:) אין לך בהם היתר אכילה אלא משעת זביחה ואילך ועוד דשרי לכולי עלמא מדבעי למילף היתר חלב בפרק קמא (לעיל ו:) מדאסר רחמנא חלב של פסולי המוקדשין ולא קאמר דאיצטריך משום דהוא דלאחר שחיטה ומיהו מצינו למימר דאיצטריך קרא כז] תשפכנו כמים משום דם שילא קודם שחיטת רוב אבל מ"מ קשה מהא דשמעתין ואומר רבי דס"ד למיסר כח] כמו ח)(חלב והוו בשר) וה"ה בשר ולא דם ולא דמי לגיזה כט] דשאני גיזה מתזבח נפקא דמשמע תזבח ולא תגוז אבל כאן ואכלת בשר כתיב (דברים יב) משמע בשר תאכל ולא חלב ודם ולאסור ל] אפי' בהנאה אע"פ שהדרשה אינה מיושבת על הדם ט)כמו חלב דשרי באכילה לא] הוא והא דלא מייתי התם בשר ולא חלב אלא תזבח ולא גיזה ריש מילתא נקט ועוד ניחא ליה לאתויי איסור גיזה לב] אפי' לענין מלקו' כמו מתחלה קודם י)שנפלו כ)(דתנן) ל)הגוזז והעובד סופג ארבעים וכיון שהחמירה בו תורה לג] כל כך מ)ה"א לדרוש קראי לחומרא בשר ולא חלב ודם אי נמי כמים וכן מוכח בפרק קמא (לעיל ו:) דהא דדרשינן בשר ולא חלב לא שיהא אסור לחלוב דבעו למידק מינה היתר חלב מדגלי רחמנא גבי פסולי המוקדשין בשר ולא חלב הא דחולין שרי שמע מינה דלאסור החלב שנחלב אתא קרא:

התולש צמר מבכור תם. במסקנא דשמעתין מפרש דלאו דוקא תולש דה"ה נתלש ולא נקט תולש אלא משום סיפא דקתני בה תולש משום רבותא דעקביא:

בכור

רבינו גרשום

[illegible] על גביו טוען קבורה האי דנשר מחיים מותר וחכמים אוסרים: השתא במת אע"ג דטעון קבורה עם [illegible] מחיים שחטו דמותר צמרו בהנאה כ"ש דשרי ההוא דנשר מחיים: אלא לא בזה התיר. כלומר דבנשר [illegible] שרו ולא פליגי אלא במת שנשר קודם מיתה: מחלוקת. לר' יהודה כדאית ליה בשחיטה דנחלקו ולר' [illegible] לא נחלקו כשהתירו מומחה את הבכור בעל מום קודם שנשר שערו דר' יהודה סבר דרבנן סברי [illegible] לאחר שחיטה הואיל ונשר לאחר שהתירו מומחה. אבל אי שריא ליה שער הנושר אתי לשהוייה [illegible] משיעור שנתנו חכמים בפירקין דלקמן דסבר דכל יום נושר משערו ואקבצנו ויהיה לי צמר הרבה [illegible] שמא יבוא בו לידי תקלה לגוזזו או לעבוד בו בשוגג הלכך אסרי רבנן צמר שנשר קודם שחיטה [illegible] שמא ישהא אלא כיון שהתירו מומחה ואח"כ נשר ושחטו אפילו רבנן שרי אבל לא התירו מומחה [illegible] יוסי מודה דרבנן אסרי ההוא שער שנשר אע"ג דשחטו דכיון שנשר קודם שהתירו מומחה חשוב כמו

הדבר אי התירו מומחה קודם שנשר אין אי לא לא: אמרה לשמעתא הא דהדרין רב נחמן בגיזה: מ[illegible] יוסי בשבדק ולא מצא בעל מום ולא בגוה פליגי אלא בבעל מום גופיה וליכא לאקשויי: ובפלוגתא [illegible] לסלע. ושוב טהור הכא נמי א"ר יוסי כיון שביקר ולא מצא כולן מותרין ות"ק סבר כר"מ: מחלוקת ב[illegible] ומצאו וחייש ת"ק שמא זה שמצא לאו היינו הוא שנתערב ביניהן אלא אחר הוא ואותו שנתערב עדיי[illegible] אסורין היינו כר' שמעון בן גמליאל דאמר שתבדק כל השדה כולה דשמא זה קבר אחר וזה שאבד ע[illegible] דאמר יבוקר סבר לה כרבי דכיון שמצאו היינו הוא שנתערב: אמר לך. ר' אסי גבי טומאה אפילו [illegible] לסלע טהור דאימא עורב או עכבר נטלה אלא בבעל מום שבדק ולא מצא אפילו רבי יוסי מודי דאסירי [illegible] ואידך רבי חייא אמר לך שמא מום עובר הוה ואיתסי: כיון דבדיקי וקיימי. ואיערב בעל מום בהדייהו [illegible] דבדיקי דדרכיהו למיפל בהו מומא הלכך לא דמי להיבדק כל השדה: שכיח בהו מומא. אף על [illegible]

עין משפט נר מצוה

מו א ב מיי' פ"ג מהל' בכורות הל' יא [ופ"א מהל' מעילה הל' י] סמג עשין קמד טוש"ע י"ד סימן שח סעיף א:
מז ג מיי' פ"ג מהל' בכורות הל' יב טוש"ע שם סעי' ב:
מח ד מיי' פ"ג מהל' איסורי המזבח הלכה יב:
מט ה מיי' פ"ג מהל' בכורות הל' יג סמג עשין קמה קמו טוש"ע י"ד סימן שח סעיף ד:
נ ו מיי' פי"ט מהלכות טומאת מת הלכה י:
נא ז מיי' שם פ"ח הלכה א:
נב ח מיי' פ"ג מהל' בכורות הל' יא סמג עשין קמד טוש"ע י"ד סימן שח סעיף א:

שיטה מקובצת

א] שער בכור בעל מום: ב] גמ' לא בזה התיר עקביא מכלל: ג] אלא ה"ק לא: ד] אומר יבוקר והוינן בה מאי יבוקר אילימא יבוקר אותו בעל מום אם איתיה ולישקליה והנך לישתרי מכלל: ה] דאמר בשחטו אסרי: ו] דאמר בשחטו שרו: ז] לאו יבוקר במומו לחכם אי מום קבוע שרי אע"ג תיבות אי מום עובר נרשם על כל תיבה קו למעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקו: ח] דבר שהוא בחזקת: ט] שיתודע לך הטומאה היכן היא וחכמים אומרים בודק עד שמגיע: י] לבתולה ורב אסי: יא] קבר הנכנס לתוכה טמא נמצא בה קבר הנכנס לתוכה: יב] בה אמרינן כי היכי כו' קבר בה איניש: יג] מת שלא נשחט: יד] נראה כפירש הימנה. נ"א כמי שנשר הימנה: טו] הגיזה אסור כמי: טז] עקביא ומשום חכמים נקטיה הש"ד ומה"ד [illegible]

רבינו גרשום

[illegible]

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

(א) במשנה אלא בשיעור בכור בעל מום: (ב) שם צמר (המדולדל) תא"מ ונ"ב ס"א המדובלל: (ג) שם נראה מן הגיזה ואינו נראה מן הגיזה: (ד) גמ' וחכמים אוסרין אלא בשחטו דברי הכל: (ה) שם ואמר רב נחמן: (ו) רש"י ושאינו וכו' הגיזה אסור כמי שנשר:

מוסף רש"י

[illegible]

רבינו גרשום (המשך)

[illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones